

Larvik Kommune
Plan og byggesak
Postboks 10
3251 Larvik

12/9/98

Vedr. forslag til endring av del av reg. plan for Colin Archersgt. 8, Alders Hvile, Larvik.

Fortidsminneforeningen vil påpeke at den omtalte eiendom inngår i et større område regulert til spesialområde bevaring. Dette setter klare føringer og begrensninger i hvorledes man skal forholde seg til eksisterende bebyggelse såvel som området som helhet. En slik regulering gjelder ikke bare bygningene isolert sett, men i like stor grad rommene mellom og rundt bygningene, slik at det ene kulturminne støtter opp om det andre og tilsammen skaper en helhet. Et spesialområde er dog ikke statisk, men skal sikre en kontrollert utvikling innen området på kulturminnenes premisser.

For omtalte område gjelder følgende utmerkede målsetting: «Formålet med reguleringen er å bevare og gjenopprette de antikvariske, kulturhistoriske og landskapsmessige verdier innen området». Det bør ikke være nødvendig å understreke de spesielt høye kulturhistoriske verdier som har nedfelt seg i dette området. Vi viser til brev fra Vestfold fylkeskommune av 5/2/98.

Vi vil bemerke følgende til forslaget:

Det foreslåtte volum er av en størrelse som er helt fremmed for området. Det er dessuten vesentlig forskjell på det institusjonsprosjekt som lå til grunn for gjeldende utnyttelsesgrad og det prosjekt som nå foreslås. Eiendommens utnyttelsesgrad bør reduseres vesentlig.

Hovedmassen av nybygget volum bør omfatte og eventuelt tilføyes eksisterende fløy på gamle Alders Hvile. Man bør gripe fatt i den historisk overleverte situasjon og bygge på de premissene som er lagt, i henhold til reguleringsplanens formål. I denne typen bygårdsanlegg er det vanlige at den vesentlige del av bakgårdsbebyggelse er føyd til hovedhuset som en fløy. Bakgårdsfasadene har oftest ikke vært preget av den samme symmetri og monumentalitet som gatefasaden. Skal man basere seg på historien bør man være kjent med dens realiteter.

Gartnerboligen har høy alders- og miljøverdi, den har ikraft av sin historie på stedet forrang fremfor tilfeldige eieres ønske om kortsiktig økonomisk gevinst. Det er en konsekvens av reguleringsplanens formål at den bør bli stående der den står. Gartnerboligens ytre bærer preg av sveitertiden, men alle kilder viser en betydelig eldre opprinnelse.

Stenmuren langs Kirkestredet er et vesentlig miljøskapende element i et historisk gateløp. En slik sten-

murs overflate kan på ingen måte erstattes av glatt og kald betong, planglass og lodden uhøvlet trepanel som man kan forvente av et standard byggeprosjekt. Dette kan man ikke lese av en arkitekttegning, desto viktigere er det å bemerke det. Materialbruk og overflater er av vesentlig betydning, særlig i et bevarings område. Det er videre svært uheldig at man får en slags rekkehusvirkning som antydning på arkitektens tegning. En ny bebyggelse langs Kirkestredet bør ikke overstige en bygning, utført i stedsbasert arkitektur med selvstendig uttrykk, ikke som blåkopi av nærmeste hus. Vi vil påpeke at det kan se ut til å være et misforhold i målestokken mellom snitt og fasade. Nybyggets grunnmur bør ikke være høyere enn det som er gjengs for den gamle bebyggelsen i området. Kirkestredet er historisk en gate for patrisierbebyggelse. Dette gjør området ekstra følsomt for den type fortetting som er foreslått.

Bygningenes opprinnelige karakter av romslighet og de omkringliggende arealers opprinnelige utnyttelse i forhold til hovedbygningene i form av gårdsplass/hage omkranset av bruks/sidebygninger setter krav til disponeringen av arealet. Man må finne en annen form på arealdisponeringen enn man ville gjøre i områder med et annet særpreg, som Langestrand eller Nanset. Som helhet er det foreslåtte prosjekt et klart brudd med stedets overleverte historiske karakter. Bygningsmassen virker strødd ut som etter et terningkast. For store volumer knuger og ubetydeliggjør den opprinnelige bebyggelse. Bygningenes plassering bringer tanken hen på moderne boligfeltbebyggelse med gangveier og små torg. Den antydete utforming har ingen klar forankring i stedets byggeskikk, men ligger i krysningsfeltet mellom låve, sjøbod og boligfelt.

Vi mener det er helt vesentlig å ta vare på eiendommens identitet gjennom bevaring av mest mulig av hageanlegget, sikre innsyn til det samme over stensemuren mot Kirkestredet og derigjennom stadfeste den historisk overleverte situasjon som et vesentlig miljøskapende element for Kirkestredet. Gartnerboligen bør stå der den har stått de siste 250 år (takster 1765, de følgende tiår, kart 1811 etc), og det nye bygningsvolum knyttes til gamle Alders Hvile etter mønster av eksisterende tilbygg. Nybyggenes utforming bør gjennomarbeides ut fra en klar forståelse av det stedssæregne i form og funksjon. Forslaget til reguleringsendring bør avvises som et klart brudd på bevaringsplanens intensjon.

Vennlig hilsen

Eva Schaulund Torkildsen

Ragnar Kristensen

leder

styremedlem

kopi:
Vestfold Fylkeskommune
Larvik Bys Vel
Bakke og Bekkevold
Anne Hesselberg
Østlandsposten

reguleringen skal beskytte.